Vážné popáleniny hrozí i u běžného grilování. Častěji skončí v nemocnici muži než ženy

30.6.2026 - Viktorie Plívová | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Popáleniny patří k nejzávažnějším úrazům. Každoročně se s nimi léčí přibližně jeden člověk ze sta, přičemž většina případů se obejde bez hospitalizace a řeší se ambulantně, případně si s nimi poškození poradí sami. Významná část se týká dětských úrazů, u nichž bývají popáleniny často nejvážnější. Popáleniny si vloni vyžádaly hospitalizaci 705 klientů Všeobecné zdravotní pojišťovny. Skoro polovina zranění se týkala dětí. Častěji se jednalo o chlapce a dospělé muže. Náklady na léčbu dosáhly 102 milionů korun.

„U popálenin jsou data každý rok již několik let po sobě podobná. Častěji jsou popálenými muži než ženy, což platí i pro mladší klienty do 18 let věku," říká **Miroslav Jankůj**, náměstek ředitele VZP ČR pro zdravotní péči, a dodává: „Náklady na léčbu hospitalizovaných klientů s popáleninami vzrostly za pět let skoro o 40 procent."

U dětí převládají popáleniny z opaření (až v 90 % případů), u dospělých pak dominují úrazy plamenem. To vše je spojeno v létě s grilováním, jde o pády do ohniště a vždy o případy spojené s ohněm.

„Co se týká poměru pacientů, tak dlouhodobě máme zhruba dvě třetiny dospělých pacientů a jednu třetinu dětských pacientů. Děti nejsou schopny vyhodnotit nebezpečí a rizika okolí, to je role nás dospělých. Naprostá většina termických úrazů je proto preventabilních. Obecně pak mohu uvést, že nejhoršími místy na těle z pohledu popálenin jsou obličej, krk a ruce, tedy ty komunikativní a funkčně nesmírně důležité partie těla," doc. MUDr. **Robert Zajíček**, Ph.D., přednosta Kliniky popáleninové medicíny Fakultní nemocnice Královské Vinohrady a 3. LF UK v Praze, a dodává: „Apeluji na dodržování základních bezpečnostních pravidel pro práci i pro odpočinek. Přilévání akcelerátorů hoření do ohně, neopatrná manipulace s elektrickým zařízením pod napětím, horká káva na stole v blízkosti dítěte atd., to jsou jen některé příklady. Vždy je nutné dbát na bezpečnost dospělých i dětí."

Příčiny popálenin a opaření jsou nejvíce horkou vodou a párou, následují popáleniny plamenem, elektrickým proudem a poleptání chemickými látkami. Úrazy vznikající v důsledku popálení jsou u dětí do tří let způsobené převážně dotekem s horkou plochou (například sáhnutí na rozpálená kamna, plotnu, žehličku) a opaření vařící vodou.

První pomoc při popáleninách

- přerušit účinky tepla (sejmout oděv při opaření, uhasit hořící oděv; pevně lnoucí části oděvu nesvlékat);
- zajistit ochlazení popálených ploch chladnou vodou (15–25 °C) – lokální bez omezení do úlevy od bolesti (minimálně 10 minut), rozsáhlé (nad 20 %) jen krátkodobě a jednorázově;
- zakrýt popálené plochy sterilním materiálem (v případě nedostupnosti jinou čistou textilií);
- sejmout náramky, prsteny, náušnice apod.

A co nedělat:

- neaplikovat celkové intenzivní chlazení;
- nepřikládat ledové obklady;

- nestrhávat puchýře nebo přiškvařený oděv;
- nepoužívat masti, zásypy, dezinfekci nebo nestandardní krytí ploch věcmi z domácnosti, například bílek, sádlo, zubní pastu apod.

Pravidlo dospělé ruky: pokud je postižená plocha větší než plocha ruky dospělé osoby, jedná se pravděpodobně o závažnější zranění.

- menší plocha (do velikosti dlaně) – chladit a přikrýt
- větší plocha – přestat chladit a volat 155, riskuje se šok a podchlazení

Informace o první pomoci při různých formách popálenin najdete i na stránkách neziskového spolku Bolíto.

V roce 2003 byl klinikou popáleninové medicíny Fakultní nemocnice Královské Vinohrady založen spolek Bolíto, jehož smyslem je pomáhat zvládat situaci i po odchodu z nemocnice dětem s popáleninami. Jak dodává **Robert Zajíček**, je mylná představa laiků, že po pomoci na popáleninové klinice budou pacienti vypadat stejně jako před úrazem. „To je velmi často nereálná varianta. Popáleninové trauma je spojeno s následky, nejčastěji jsou to jizevnaté změny kůže, které se ale mohou dále projikovat do celé životní trajektorie našich pacientů. I proto je součástí našeho týmu psycholog, který s pacienty i s jejich rodinami pracuje intenzivně, a nejen tady u nás, ale i po propuštění z nemocnice.“

Viktorie Plívová
tisková mluvčí

https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/vazne-popaleniny-hrozi-i-u-bezneho-grilovani-casteji-skonci-v-nemocnici-muzi-nez-zeny